

NAIP
on

“Multi-Enterprise Farming Models to Address
the Agrarian Crisis of Wayanad District of Kerala”

ഇന്തീ (Ginger)

ഭാരതീയ സുഗന്ധവിള ഗവേഷണ കേന്ദ്രം

(ഭാരതീയ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിൽ)

കോഴിക്കോട് - 673012, കേരളം

ഡോക്യുമെന്റ്

ICAR

ഇന്ത്യി (Ginger)

ലേവനം

സി.കെ. തകമൺ

ടി.കെ. ജേക്കബ്

കെ.എൻ. ശ്രീവ

ആർ. ദിനോൾ

ബിലിൻ ഭാമോദരൻ

(പ്രസാധകർ

വി.എ. പാർത്മസാരദി, ഡയറക്ടർ,

ഭാരതീയ സുഗന്ധവിള ഗവേഷണകേന്ദ്രം, കോഴിക്കോട് - 673 012, കേരളം

ഡയറക്ടർ (റിസർച്ച്), കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല,

വൈളാനികൾ, തൃശ്ശൂർ, കേരളം

മാർച്ച് 2009

പകർപ്പുകളുടെ എണ്ണം

1500

കവർ

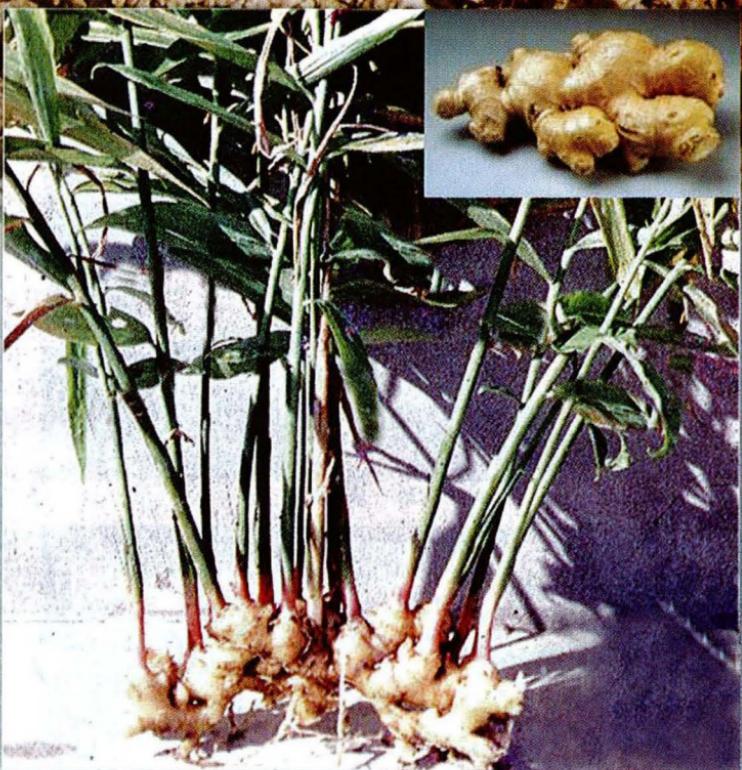
എ. സുധാകരൻ

ഫോട്ടോ കച്ച്വാട്

ഡയറക്ടർ, ഐ.എ.എസ്.ആർ. കോഴിക്കോട്

പ്രിൻ്റിംഗ്

കെ.ടി. പ്രിന്റേഴ്സ്, മുക്കം

ഇന്ത്യൻ വിവിധ ഇനങ്ങൾ

Varada

IISR - വരദ്

Mahima

IISR - മഹിമ

Rajatha

IISR - രജത

ഹണ്ണി

(Zingiber Officinale)

സിംഗിവറേസ്യ കുടുംബത്തിൽപ്പെടുന്ന ഒരു സസ്യമാണ് ഹണ്ണി. മുതിരൻ പ്രകടങ്ങളാണ് സുഗന്ധവ്യഞ്ജനമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നത്. ഇന്ത്യയിലെ മിക്ക സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ഹണ്ണികുഷി വ്യാപകമാണെങ്കിലും മൊലാലയം, അരുണാചൽ പ്രദേശ്, കേരളം എന്നിവയാണ് ഉത്പാദനത്തിൽ മുൻപറതിയിൽ നിൽക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങൾ. ഹണ്ണിയുടെ ഉത്പാദനത്തിൽ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്ന രാജ്യമാണ് ഇന്ത്യ. ഇന്ത്യയിലാകെ 129014 ഐക്കന്തിൽ നിന്നും 7,21539 ടൺ ഹണ്ണി ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

കാലാവസ്ഥയും മണ്ണിം

നല്ല ചുടും ഹൃദ്ദിവുമുള്ള ഉഷ്ണമേഖലാപ്രദേശമാണ് ഹണ്ണികുഷിക്കുന്നയോജ്യം. സമുദ്ര നിരപ്പിൽ നിന്നും 1500 മീറ്റർ വരെ ഉയരമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ഹണ്ണി കുഷി ചെയ്തുവരുന്നു. മഴ ലഭിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും ജലസേചന സൗകര്യമുള്ളിടത്തും ഹണ്ണികുഷി ചെയ്യാം. ഹണ്ണികുഷിക്ക് നടുന്നതുമുതൽ മുളക്കുന്നതുവരെ മിതമായ മഴയും, വളരുന്ന സമയത്ത് ക്രമമായ നല്ല മഴയും വിളവെടുപ്പിൽന്ന് തൊടുമുഖ്യായി വരും കാലാവസ്ഥയും ലഭിക്കണം. വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കാത്ത പഴിമരാശിയേറിയ മണ്ണാണ് ഹണ്ണിക്കാവശ്യം. ധാരാളം പോഷകാംശ വലിച്ചെടുക്കുന്ന വിളയാണ് ഹണ്ണി. അതിനാൽ ഒരേ സ്ഥലത്ത് തുടർച്ചയായി ഹണ്ണികുഷി ചെയ്യുന്നത് അഭികാമ്യമല്ല.

ഇനങ്ങൾ

ഇന്ത്യയിടെ ധാരാളം ഇനങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ കുഷിചെയ്തുവരുന്നു. ഈ ഇനങ്ങളുടെ നാമങ്ങൾ അധികവും കുഷിചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തെ തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. ഇന്ത്യയിൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള ചില നാടൻ ഇനങ്ങളാണ് ഏറനാട്, വയനാട്, ഹിമാചൽ, നാദിയ തുടങ്ങിയവ. വിദേശത്തുനിന്നുള്ള ഇനമായ 'റിയോഡി' കുഷിക്കാരുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരമുള്ള മറ്റാരു ഇനമാണ്. നല്ല വിളവ് ലഭിക്കുന്ന ചില നാടൻ

ഇണ്ണിയിനങ്ങളുടെ വിവരം പട്ടിക ഒന്നിൽ സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വികസിപ്പിച്ചുത്തെ അത്യുത്തമാദം ശേഷിയുള്ള ഇനങ്ങൾ പട്ടിക രെഡിലും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

നടുന്ന സമയം

ഇന്ത്യയുടെ പട്ടികതാറൻ തീരപ്രദേശങ്ങളിൽ ഇണ്ണി നടുവാൻ എറ്റവും പറ്റിയ സമയം വേന്നൽ മഴ ലഭിച്ചതിനു ശേഷം മെയ് മാസത്തിലെ ഒന്നും രണ്ടും ആഴ്ച ചകളാണ്. ജലസേചന സൗകര്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ പെബ്രൂവർി, മാർച്ച് മാസങ്ങളിൽ ഇണ്ണി നടാം. ഇണ്ണി നടുവാനുള്ള മൾ്ലിൽ തീയിട്ടുന്നതും വേന്നൽ മഴ ലഭിച്ച ശേഷം ഉടനെ നടുന്നതും കുടുതൽ വിളവ് ലഭിക്കുവാനും രോഗബാധ കുറയ്ക്കുവാനും പ്രയോജനപ്പെട്ടും.

പട്ടിക - 1 നാടൻ ഇണ്ണിയിനങ്ങൾ

ഇനത്തിന്റെ പേര്	വിളവ് ടൺ/ഹെക്ടറ്	സമയം (ഭിവസം)	ഉണക്കു ശതമാനം	ബുദ്ധിയോ ദിസ്കിന്	ബാഷ്പിക്കുത ശതമാനം %	അണ്ണംകുത നാട്
ചെചന	9.50	200	21.00	7.00	1.90	3.40
ആസ്സാം	11.78	210	18.00	7.90	2.20	5.80
മാരൻ	25.21	200	20.00	10.00	1.90	6.10
ഹിമാചൽ	7.27	200	22.10	5.30	0.50	3.80
നാഡിയ	28.55	200	22.60	5.40	1.40	3.90
റിയോ-ഡി-ജനീറോ	17.65	190	20.00	10.50	2.30	5.60

പട്ടിക 2 അത്യുല്പാദന ശേഷിയുള്ള ഇണ്ണിയുടെ വിതരിനങ്ങൾ

ഇനത്തിന്റെ പേര്	വിളവ് ടൺ/ഹെക്ടറ്	സമയം (ഭിവസം)	ഉണക്കു ശതമാനം	ബുദ്ധിയോ ദിസ്കിന്	ബാഷ്പിക്കുത ശതമാനം %	അണ്ണംകുത നാട്
IISR വരും	22.60	200	20.70	6.70	1.80	4.50
സുരുച്ചി	11.60	218	23.50	10.00	2.00	8.80
സുപ്രേ	16.60	229	20.50	8.90	1.90	4.40
സുരുവി	17.50	225	23.50	10.20	2.70	4.00
ഹിമഗിരി	13.50	230	20.60	4.30	1.60	6.40
IISR മഹിമ	23.20	200	23.00	4.48	1.72	3.26
IISR ഒജത	22.40	200	19.00	6.30	2.36	4.00

വിത്തിന്റെ ലഭ്യത

ക്രമ നമ്പർ 1,6,7 ഐ.എ.എ.എസ്.ആർ ഗവേഷണത്തോടു, പെരുമ്പ്പാമുഴി 673528, കോഴിക്കോട്, കേരളം.

ക്രമനമ്പർ 2, 3, 4 ഫെറോ ആർട്ടിട്ട്രൈവൽ ഗവേഷണകേന്ദ്രം, റോസ്സ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് അഗ്രികൾച്ചർ & ടെക്നോളജി, പെട്ടാക്കി 764039, റോസ്സ്.

ക്രമനമ്പർ 5 വൈ എസ്സ് പാർമർ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് ഹോർട്ടികൾച്ചർ ആൻഡ് ഫോറസ്റ്റ്, നാനി, സൊളാൻ, ഹിമാചൽ പ്രദേശ് - 173230.

നിലമൊരുക്കൽ

വേനൽക്കൂടി ലഭിക്കുന്നതോടുകൂടി നിലം നാലോ അഞ്ചോ പ്രാവശ്യം ഉഴുത് ഒരു മീറ്റർ വീതിയും 15 സെ.മീ ഉയരവും ആവശ്യാനുസരണം നീളവുമുള്ള വാരങ്ങൾ 50 സെ.മീ. അകലത്തിൽ എടുക്കണം. ജലസേചന സ്വകര്യമുള്ള സമലങ്ങളിൽ 40 സെ.മീ അകലത്തിൽ ചാലുകൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്. മുട്ട് ചീയൽ രോഗമുള്ള സമലങ്ങളിലും നിമാവിരകൾ ഉള്ള മല്ലിലും വാരങ്ങൾ 40 ദിവസതേക്ക് സുര്യതാപീകരണം ചെയ്തതിനുശേഷം ഇണി നടാം.

ഇണി നടൽ

ഇണി നടുന്നതിന് പ്രകടങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. പ്രകടങ്ങൾക്ക് 2.5 സെ.മീ മുതൽ 5.0 സെ.മീ നീളവും 20 മുതൽ 25 ശ്രാം ഭാരവും നേന്നാരണോ മുകുളങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കണം. പ്രദേശങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ചും കൃഷിരീതികൾക്കനുസൃതമായും വിത്തിന്റെ അളവിൽ വ്യത്യാസം വന്നു എന്നുവരും. കേരളത്തിൽ ഒരു ഫെക്ടറിന് 1500 - 1800 കി.ഗ്രാം വിത്ത് ആവശ്യമാണ്. ഏന്നാൽ മലയോര പ്രദേശങ്ങളിൽ 2000-2500 കി.ഗ്രാം വിത്ത് വേണ്ടിവരും. വിത്തിണി നടുന്നതിനുമുമ്പ് 0.3% വീര്യമുള്ള മാങ്കോസബ് ലായനിയിൽ 30 മിനിട്ട് മുകളിയ ശേഷം 3-4 മണിക്കൂർ തന്നെലിൽ ഉണക്കിയതിനു ശേഷം നടുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. വാരങ്ങളിൽ 25 സെ.മീ. അകലത്തിൽ നിരന്തരയായി കൂഴികൾ എടുത്ത് കൂഴികളിൽ ചാണകപ്പാടി വിതരി മല്ലിമായി ഇളക്കിച്ചേര്ക്കുക. മുകുളങ്ങൾ മുകളിൽ വരത്തകവല്ലം തിരഞ്ഞെടുക്കാനും വേണം ഇണിവിത്തുകൾ നടുവാൻ.

വളർച്ചപ്രയോഗം

കാലിവളമോ കണ്ണോള്ളാ ഫെറക്ടർ ഓൺ 25 - 30 ദണി എന്ന നിരക്കിൽ അടിവളമായി നൽകണം. 1 ഫെറക്ടറിന് 2 ദണി വേപ്പിൻ പിണ്ണാക്ക് അടിവളമായി ചേർക്കുന്നത് മുട്ട് ചീയൽ രോഗവും നിമാവിരകളുടെ ആക്രമണവും നിയന്ത്രിക്കുവാൻ സഹായിക്കും.

ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള രാസവളം ഒരു ഫെറക്ടറിന് നെട്ടേജൻ 75 കി.ഗ്രാം, ഫോസ്ഫറിന് 50 കി.ഗ്രാം, കഷാരം 75 കി.ഗ്രാം. എന്നിങ്ങനെയാണ്.

ഇവയിൽ സുപ്പർ ഹോസ്പിറ്റും പകുതി പൊട്ടാഷ്യും അടിവളമായാണ് നൽകേണ്ടത്. പകുതി പൊട്ടാഷ്യും അവഗ്രഹിക്കുന്ന നെന്ടേജനും കൂടി നടത്തിന് 90 ദിവസം കഴിഞ്ഞു നൽകണം. വള്ളം ഇടുകഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം വാരങ്ങൾ മണ്ണിട്ടു മുടുക. നികിംഗ്രേ അഭാവമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ സിങ്ക് സർഫേസ് ഹൈക്കർ ഒന്നിന് 5 കി.ഗ്രാം തോതിൽ നൽകണം.

പുതയിടൽ

പുതയിടൽ മണ്ണാലിപ്പ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും മിച്ചതുള്ളി ശക്തിയായി മണ്ണിൽ പതികരാതിരിക്കാനും സഹായകമാകും. ഇതിനും പുറമെ മണ്ണിൽ ജൈവാംശത്തിന്റെ അളവ് കുടുകയും ജലാംശം സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കളകളുടെ വളർച്ചയും പുതയിടൽ മുലം കുറയുന്നു. പുതയിടുന്നതിന് പച്ചില, മറ്റു ജൈവവന്തുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിക്കാം. ഇതിന് ശരാശരി 25 സെൻ പച്ചില വേണ്ടി വരും. ആദ്യത്തെ പുതയിടൽ നടത്തിനു ശേഷവും പിന്നീട് 40,90 ദിവസങ്ങൾക്ക് ശേഷവും അനുവർത്തിക്കുക. പുതയിടുന്നതിന് മുൻപ് കളകൾ നീക്കം ചെയ്ത് വളപ്രയോഗം നടത്തേണ്ടതാണ്. കളയുടെ വളർച്ച അനുസരിച്ച് 2-3 കളയെടുപ്പ് നടത്താം. ജലനിർധനമന ചാലുകൾ ആവശ്യാനുസരണം എടുക്കേണ്ടതാണ്. പ്രക്രിയകൾ മണ്ണിന്ത്യിൽ തന്നെ ഉറച്ചു വളരുവാൻ വാരങ്ങളിൽ മണ്ണ് കുട്ടിക്കരാടുക്കേണ്ടതാണ്.

വിള പരിക്രമണം

ഇണ്ണികൃഷിയിൽ വിള പരിക്രമണം നടപ്പിലാക്കാം. മരച്ചീനി, റാഗി നെണ്ണ്, എളുപ്പ്, കപ്പലണ്ണി, ചോളം, പച്ചകരി തുടങ്ങിയ വിളകൾ വിളപരിക്രമണരീതിയിൽ കൂഷി ചെയ്യാം. കർണ്ണാടകയിൽ റാഗി, തുവര, ആവണക്ക് എന്നിവയുമായി മിശ്രവിളയായും ഇണ്ണികൃഷി ചെയ്തുവരുന്നു.

സസ്യസംരക്ഷണം

മൃദു ചീയൽ

മൃദുചീയൽ അമോബാ മുടു ചീയലാണ് ഇണ്ണിയുടെ ഏറ്റവും മാരകമായ രോഗം. പിതിയിം അഹാനിധിമേറ്റോ എന്നയിനം കുമിളാണ് ഈ രോഗത്തിനു കാരണം. കുടാത പിതിയിം വെക്സിൻ, പിതിയിം മിറിയോടെലം എന്നീ കുമിളുകളും രോഗത്തിന് കാരണമാകുന്നുണ്ട്. മിക്കാലത്ത് കുമിളിന്റെ പ്രജനനം മണ്ണിൽ വർദ്ധിക്കുന്നു. മുളച്ച് വരുന്ന ചെടികൾക്കാണ് ആദ്യം കുമിൾബാധ ഉണ്ടാകുന്നത്. ചെടിയുടെ കടലാഗത്ത് കുമിൾ ബാധയേറ്റ് അവിടെ നന്നതെ പാടുകൾ ഉണ്ടാകുന്നു. ഈ പാടുകൾ തണ്ടിന്റെ മുകൾ ഭാഗത്തെക്കും കടലാഗത്തെക്കും വ്യാപിക്കുന്നു. ക്രമേണ തണ്ട് ചീയ്യുന്നങ്ങളുന്നതായി കണ്ണു വരുന്നു. ഇതിനു പുറമെ വേരുകളിലും കുമിൾ ബാധ കാണാറുണ്ട്. ഇലകളുടെ അരിക് മന്ത നിറമായി ക്രമേണ മുഴുവൻ ഇലകളും മന്തളിക്കുന്നു. പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിൽ ഇലയുടെ അരിക് വശം മാത്രം

മന്ത്രജീകൃത കാണാം. മന്ത്രജീപ്പ് വ്യാപിക്കുന്നതോട് കൂടി ഇലകൾ കൂനി ഇലകളും തണ്ടും ഉണങ്ങിപ്പോകുന്നു.

വിത്തിഞ്ചി മാങ്കാസബ് 0.3 ലായനിയിൽ 30 മിനുസ് മുക്കിയെടുത്ത് തണ്ടലിലിട്ട് വെള്ളം വാർത്തതിനു ശേഷം നടുവാനുപയോഗിച്ചാൽ രോഗം ഒരു പരിധിവരെ നിയന്ത്രിക്കാം. നീർവാർച്ചയുള്ള പ്രദേശം മാത്രമേ ഇണ്ണിക്കും ചിക്കായി തിരഞ്ഞെടുക്കാവു. വിത്തിഞ്ചി രോഗമില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് മാത്രം സംഭരിക്കവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം. ടെട്ടക്കോഡാഡാർ എന്ന ജൈവ കുമിൾ 1 കി. വേപ്പിൻ പിണ്ണാക്കിൽ കലർത്തി വാരങ്ങളിൽ ഇടുന്നത് രോഗ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണ്. രോഗബാധയേറ്റ ചെടികൾ യഥാസമയം പരിച്ചുകളയ്ക്കയും മാങ്കാസബ് 0.3% ലായനി വാരങ്ങളിൽ കുതിർക്കുകയും വേണം.

ബാക്ടീരിയൽ വാട്ട്

റാശ്റ്രീയ സൊജാനേസിയറം (ബയോവർ - 3) എന്ന കുമിളാണ് ഈ രോഗത്തിന് കാരണം. കാലവർഷാരംഭത്തിൽ ചെടികളുടെ ചുവക്കാഗത്ത് നന്നത്തപാടുകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും അവ മുകളിലോടും താഴോടും പർക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഏതാനും ഇലകൾ താഴോട് കൂനി നിർക്കുന്നതും ഇലകളുടെ അതിക് ചുളിയുന്നതുമാണ് രോഗ ലക്ഷണം. മന്ത്രജീപ്പ് ആദ്യം താഴത്തെ ഇലകളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട് മുകളിലേക്ക് വ്യാപിക്കുന്നു. രോഗം രൂക്ഷമാകുമ്പോൾ ചെടി മുഴുവൻ മന്ത്രജീച്ച് ഉണങ്ങിപ്പോകുന്നു. ചെടിയുടെ തണ്ടിലുള്ള കലകളിൽ കറുപ്പ് കലർന്ന നിറവും കാണാവുന്നതാണ് രോഗബാധയുള്ള തണ്ടും പ്രകടങ്ങളും തെരിക്കുമ്പോൾ പാലിനു സമാനമായ ഒരു തരം ദ്രാവകം വാസ്കുലാർ കോശങ്ങളിൽ നിന്നും ഉണ്ടി വരുന്നതായി കാണാം. ക്രമേണ പ്രകടങ്ങൾ മുഴുവനായി ചീത്തു നശിക്കുന്നു.

രോഗം നിയന്ത്രിക്കാൻ വിത്തിഞ്ചി രോഗബാധയില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് ശേഖരിക്കാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം. വിത്തിഞ്ചി സ്ട്രപ്പറോ സെസ്ക്കിൻ 200 പി.പി.എം. ലായനിയിൽ 30 മിനുട് മുക്കിയെടുത്ത് തണ്ടലിലിട്ട് വെള്ളം വാർത്തതിനു ശേഷം നടുവാൻ ഉപയോഗിക്കണം. ഒരു വാർത്തിൽ രോഗം പ്രത്യക്ഷമായാൽ ബാക്കിയുള്ള എല്ലാ വാരങ്ങളിലും ഒരു ശതമാനം വീരുമുള്ള ഭോർഡോ മിശ്രിതം അല്ലെങ്കിൽ 0.2% കോപ്പർ ഓക്സിഫോറോസ് ലായനി ഒഴിച്ചു കൊടുക്കണം.

ഇലപ്പുള്ളി രോഗം

ഈ രോഗമുണ്ടാകുന്നത് ഫിലോസ്റ്റിക്ക് സിംഗിബറി എന്ന ഇനം കുമിളാണ്. ജൂലായ് മുതൽ ഒക്ടോബർ വരെയുള്ള മാസങ്ങളിലാണ് ഈ രോഗം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. ഇലപ്പുള്ളി നന്നത്തപാടുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്

രോഗത്തിന്റെ ആദ്യ ലക്ഷണം പിന്നീട് അവ വെള്ള കുത്തായി മാറി ചുറ്റും തവിട്ടോ, മൺത നിറമോ കലർന്ന പ്രഭാവലയം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. കുമേണ ഈ പുള്ളിക്കുത്തകൾ യോജിച്ച് ഇല കരിയുന്നു. തുടർച്ചയായി ഉണ്ടാകുന്ന മഴ മുലമാണ് ഈ രോഗം പരക്കുന്നത്. സുരൂപ്രകാശം നേരിട്ട് ലഭിക്കുന്ന തുടങ്ങങ്ങളിലാണ് ഈ രോഗത്തിന്റെ രുക്ഷത കൂടുതലുള്ളത്. ഒരു ശതമാനം വീരുമുള്ള ബോർഡോ മിസ്റ്റിതം അല്ലക്കിൽ മാങ്കാസബ് 0.2% ലായൻ ഉപയോഗിച്ച് രോഗം നിയന്ത്രിക്കാം

നിമാവിരകൾ

മിലോയിഡോഗൈൻ സ്പീഷ്സ്, റാഡോഫോളിസ് സിമിലിസ്, പ്രാറ്റിലക്സ് സ്പീഷ്സ് തുടങ്ങിയവയാണ് ഇണ്ണിയെ ബാധിക്കുന്ന നിമാവിരകൾ. മുരടിച്ച് വളർച്ച ഇല മണ്ണത്തിലിപ്പ്, ഇല കരിയൽ തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാന രോഗ ലക്ഷണങ്ങൾ. രോഗം ബാധിച്ച ചെടികളിൽ ചിന്പ് മരഗതിയിലാകുന്നു. വേരുകളിൽ മുഴകളും തവിട്ടു നിറമുള്ള പാടുകളും കണ്ണഭാഗങ്ങളും വരാം. രോഗം ബാധിച്ച പ്രകടങ്ങളിലും തവിട്ടു നിറത്തിലുള്ള നന്നത്ത പാടുകൾ കാണുവാൻ കഴിയും. നിമാവിര ബാധ മുട്ട് ചീയൽ രോഗത്തിന്റെ രുക്ഷത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

രോഗ പ്രതിരോധത്തിനായി പ്രകടങ്ങൾ 50 സെൽഷ്യൂസ് ചുടുള്ള വെള്ളത്തിൽ 10 മിനുട്ട് മുക്കിയെടുത്തതിനു ശേഷം നടുവാൻ ഉപയോഗിക്കാം. പുർണ്ണമായും രോഗ വിമുക്തമായ പ്രകടം നടുവാൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. വരഞ്ഞൾ 40 ദിവസം സുരൂതാപികരണം ചെയ്യുന്നതും രോഗ പ്രതിരോധത്തെ സഹായിക്കും. വേരു ബന്ധക നിമാവിര ബാധ രുക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ രോഗപ്രതിരോധ ശേഷിയുള്ള ഐ.എ.എസ്.എസ്.ആർ മഹിമ എന്ന ഇണ്ണിയിനു ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

കീടങ്ങൾ

തണ്ടുതുരപ്പൻ പുഴു

ഇണ്ണിയുടെ ഏറ്റവും വിനാശകാർത്തായ കീടമാണ് തണ്ടുതുരപ്പൻ. പുഴുകൾ തണ്ടിനുള്ളിൽ തുരന്നു കയറി കോശങ്ങൾ തിന്നു തിർക്കുന്നതിന്റെ ഫലമായി ഇലകൾ മണ്ണത്തിലിച്ച് തണ്ട് ഉണ്ടാകുന്നു. പുഴുകൾ തുരക്കുന്ന ദാരങ്ങളിൽ കൂടി വിസർജ്ജ വസ്തുകൾ പുരിതു വരുന്നതും ചിനപ്പിൽ മദ്യ ഭാഗത്തുള്ള തണ്ടുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതുമാണ് രോഗത്തിന്റെ ബാഹ്യ ലക്ഷണങ്ങൾ. ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ച് ഈ കീടത്തിന്റെ ആക്രമണം കാലേക്കുട്ടി നിർണ്ണയിക്കുവാൻ കഴിയും

കീട നിയന്ത്രണത്തിന് മാലത്തിയോൻ (0.1%) 21 ദിവസത്തിലൊരിക്കൽ ജൂലൈയ് മുതൽ ഓക്ടോബർ വരെയുള്ള മാസങ്ങളിൽ തജിച്ച് കൊടുക്കണം. തണ്ടിന്റെ അഗ്രഭാഗത്തുള്ള ഇലകളിൽ മണ്ണത്തിലിപ്പ് കണ്ടാൽ ഉടൻ തന്നെ

മരുന്നു തളി ആരംഭിക്കാം. കീടബാധയുള്ള തണ്ടുകൾ ജൂലായ് മുതൽ ആഗസ്റ്റ് വരെയുള്ള സമയത്ത് രണ്ടാഴ്ച ഇടവിട്ട് മുറിച്ചുകളയുന്നത് ഈ കീടത്തെ നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ്.

ശർക്ക കീടങ്ങൾ

ശർക്ക കീടങ്ങൾ ഇണ്ണിതേതാടങ്ങളിലും, സംഭരിച്ചു വയ്ക്കുന്ന ഇണ്ണിയിലും കണ്ണു വരുന്നു. ഇവ പ്രകടങ്ങളിലെ നീരുറ്റി കുടിക്കുന്നതിന്റെ ഫലമായി പ്രകടങ്ങൾ ശുച്ചകിച്ച്, ഉറച്ച് കട്ടിയായി തിരുന്നു. ശർക്ക കീടാടകമണം വിത്തിണിയുടെ ബീജാകുരണ ശേഷിയെ സാരമായി ബാധിക്കുന്നു.

കീടാടകമണം തടയുവാൻ വിത്തിണി കിനർപ്പോസ്സ് (0.075%) കീടനാശിനിയിൽ 30 മിനുട്ട് മുകളിയെടുത്ത ശേഷം സംഭരിക്കുക. വീണ്ടും രോഗബാധ കാണാനിടയായാൽ നടുന്നതിന് മുമ്പ് ഒരിക്കൽ കുടി ഈ പ്രക്രിയ ആവർത്തിക്കാം. രൂക്ഷമായി കീടബാധയേറു പ്രകടങ്ങൾ നിലപ്പിച്ചു കളയേണ്ടാണ്.

മറുകീടങ്ങൾ

ഈ ചുതുട്ടിപുഴു ഇണ്ണിയിലുകൾ തിനുന്നശിപ്പിക്കുന്നു. ഇവയെ നിയന്ത്രിക്കാൻ കാർബാറിൽ (0.1 %) അലൈക്രിൽ ദൈമിതേതായെറ്റ് (0.05%) ചെടികളിൽ തളിയ്ക്കാം.

വേരുതീനി പുഴു ഇണ്ണിയുടെ ഇളം വേരുകൾ, ചെറു പ്രകടങ്ങൾ എന്നിവയെ നിലപ്പിക്കുന്നു. കീടനിയന്ത്രണത്തിന് വാരങ്ങൾ ഫ്ലാർപെപറിപോസ്സ് (0.075%) ലായനി ഉപയോഗിച്ച് കുതിർക്കുക.

വിളവെടുപ്പും സംസ്കരണവും

വിത്തിണി നട് എടു മാസം കഴിയുന്നോൾ വിളവെടുപ്പ് നടത്താം. വിളവെടുക്കാറാകുന്നോൾ ഇലകളിൽ മഞ്ഞനിറം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും അവ കരിയാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യും. വാരങ്ങൾ മൺവെട്ടി ഉപയോഗിച്ച് കിളച്ച് പ്രകടങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് അവയിലെ വേർ, മണ്ണ് തുടങ്ങിയവ നീക്കം ചെയ്യണം. പച്ച ഇണ്ണിയായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് 6-10 മാസം വിളവെടുപ്പ് നടത്താം. ഇണ്ണി വെള്ളത്തിൽ നന്നായി കഴുകിയ ശേഷം ഒരുദിവസം വെയിലിൽ ഉണ്ടാക്കണം.

ചുക്കുണ്ടാക്കുവാൻ ഇണ്ണി എടു മാസത്തിനു ശേഷമാണ് വിളവെടുക്കേണ്ടത്. വിളവെടുത്ത ഇണ്ണി 6-7 മണിക്കൂർ വെള്ളത്തിൽ മുകിയിടണം. പ്രകടങ്ങൾ കൈകൊണ്ട് തമിലുത്തണി അവയിലെ മണ്ണും അവർഷിഷ്ടങ്ങളും നീക്കം ചെയ്യണം. ഇണ്ണി വെള്ളത്തിൽ നിന്നെടുത്ത ശേഷം ചെറിയ കുർത്ത മുളക്കുഷ്ഠങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് അവയുടെ പുറംതാലി ചുറരണ്ടി കളയാം. പുറംതാലി കളഞ്ഞ പ്രകടങ്ങൾ വീണ്ടും വെള്ളത്തിൽ

കഴുകി ഒരാഴ്ച വെയിലിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. ഉണങ്ങിയ പ്രകടങ്ങൾ വീണ്ടും കൈകൊണ്ട് തമിലുരസി വേർപ്പുടാത്ത തൊലിയും അവഗിഷ്ടങ്ങളും നീകമം ചെയ്യാം. ഇന്തികൃഷി ചെയ്യുന്ന ഇനത്തെയും പ്രദേശത്തെയും ആസ്പദമാക്കി 19-20% ഉണക്കല്ലാഡി പച്ചയും നിന്നും ലഭിക്കും.

നുറ്റിയെഴുപത് ദിവസത്തിനുശേഷം വിളവെടുത്ത പച്ച ഇഞ്ചി ഉപയോഗിച്ച് ഉപ്പിലിട്ട് ഇഞ്ചി ഉത്പാദിപ്പിക്കാം. വിളവെടുത്ത മുഴുവൻ മുപ്പെട്ടതാത്ത പ്രകടങ്ങൾ വെള്ളേതിൽ കഴുകി ഉപ്പുലായനിയും (30%) സിടിക് ആസിയും (1%) ചേർന്ന ലായനിയിൽ സുകഷിക്കുന്നു. 14 ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം ഉപ്പുലായനിയിൽനിന്നെടുത്ത ഉപയോഗിക്കുകയോ അമുഖ രഹ്മിജറേറ്ററിൽ സുകഷിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

വിത്തിഞ്ചി സംഭരണം

ഇഞ്ചിക്ക് നല്ല ബീജാക്കുരസ ശേഷി ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് തന്നെല്ലാം നമ്പരത്ത് കുഴിയെടുത്താണ് ഇഞ്ചി സംഭരിക്കുന്നത്. വിത്തിഞ്ചിയായി ആരോഗ്യമുള്ളതും, നല്ല വലുപ്പമുള്ളതും, രോഗകീടബാധയില്ലാത്തതുമായ പ്രകടങ്ങളാണ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. ചെടിക്ക് 6-8 മാസം പ്രായമാക്കുമ്പോൾ തത്തന്നെ വിത്തിഞ്ചിക്കുള്ള വാരങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തണം. വിത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഇഞ്ചി 0.075% കരിനൽഫോസ്, 0.3% മാങ്കാസബ് എന്നിവയടങ്ങിയ മിശ്രിത ലായനിയിൽ 30 മിനുട് മുകളിംയെടുത്ത തന്നെലിലിട്ട് വെള്ളം വാർത്തെടുക്കുന്നു. ഇഞ്ചി സംഭരിക്കാനുള്ള കുഴിയുടെ അതികു വശങ്ങളിൽ ചാണകക്കുഴന്ന് പുരട്ടാം. കുഴികളിൽ ഉണങ്ങിയ മണലോ അരക്കപ്പോടിയോ ഉപയോഗിച്ച് ഇഞ്ചി അടുക്കി സംഭരിക്കാം. ഒരടി വിത്തിഞ്ചി അടുക്കിയതിനു ശേഷം രണ്ട് സെ.മീ കനത്തിൽ മണലോ അണ്ണുകിൽ അരക്കപ്പോടിയോ വിതരുക. ഇപ്രകാരം കുഴി നിറയ്ക്കുമ്പോൾ വായു സമ്പരിക്കാനുള്ള ഉറപ്പു വരുത്താൻ കുഴിയുടെ മുകൾ വശത്ത് അല്പപം സമലം ഒഴിച്ചിട്ടും. കുഴി ചെറിയ സുഷിരങ്ങളുള്ള മരപ്പുലക ഉപയോഗിച്ച് മുടിയിടാം. രണ്ട് ദിവസത്തിലൊരിക്കൽ കുഴി പരിശോധിച്ച് രോഗബാധയുള്ള പ്രകടങ്ങൾ നീകമം ചെയ്യണം. ശേഷ്യിൽ സുഷിക്കുന്നത് പോലെ തന്നെ ലഭ്യമായ സമലങ്ങളിൽ കുഴിയെടുത്തും ഇഞ്ചി സംഭരിക്കാവുന്നതാണ്. പരമ്പരാഗതമായി കർഷകർ പാണലിന്റെ ഇല ഉപയോഗിച്ചും വിത്തിഞ്ചി സുകഷിക്കുന്നു.

കീടങ്ങൾ

തണ്ടുതുരപ്പൻ

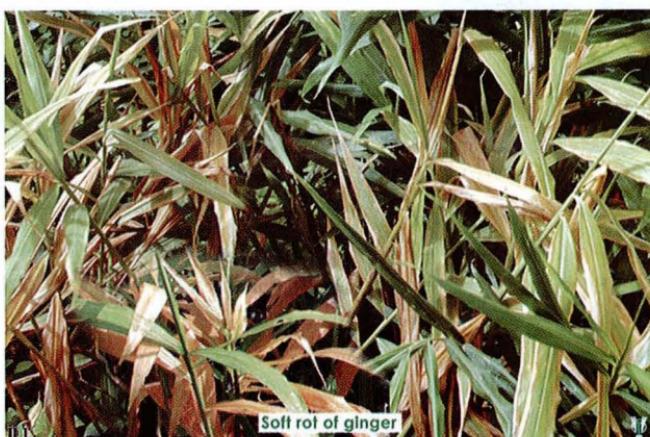
അമ്പക്കീട്

രോഗങ്ങൾ

Fusarium oxysporum yellows & Phylosoicta leafspot of ginger

മൂലസ്വീകരിക്കുന്ന രോഗം

Soft rot of ginger

ചൂരു ചിയൽ

Bacterial wilt in ginger

ബാക്ടെറിയൽ വാട്ട്

(ഇൻസെസ്റ്റിൽ: ബാക്ടെറിയൽ വാട്ട് ബാധിച്ച പ്രക്രിയ)

LEAD CENTRE:
Kerala Agricultural University

CO-OPERATING CENTRES :
Indian Institute of Spices Research (ICAR)
Regional Coffee Research Station
District Panchayath Wayanad
Wayanad Social Service Society
Vegetable & Fruit Promotion Council